

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10To/21/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120011239
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8120011239.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Evy Rešatkovej a JUDr. Petra Tobiaša na verejnom zasadnutí konanom dňa 13.10.2021, v trestnej veci proti obžalovanej T. D. pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Tr. zákona, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 3T/61/2020 zo dňa 08.06.2021 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovanej T. D. , nar. X.X.XXXX v X., trvale bytom X., Q. X,

u k l a d á

Podľa § 212 ods. 2 Tr. zákona za použitia § 38 ods. 2, § 36 písm. l), § 37 písm. m) Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 6 (šiestich) mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona ju na výkon uloženého trestu z a r a d ť u j e do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Súčasne podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zákona jej u k l a d á ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom bola obž. T. D. uznaná za vinnú z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

- dňa 15.02.2020 asi o 20.00 hod. v Prešove na Ul. J. č. X v obchodnom dome E. z predajnej plochy odcudzila 0,698 kg mandarínok v hodnote 1,74 eur a 1,124 kg banánov v hodnote 1,67 eur, ktoré si vložila do kabelky a bez zaplatenia prešla pokladničným priestorom, čím pre poškodenú spoločnosť E. Q. republika, v.o.s., J. X/E, B., spôsobila škodu vo výške 3,41 eur, pričom uvedeného konania sa dopustila napriek tomu, že bola pre obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutá a to v blokovom konaní Obvodného oddelenia PZ Prešov - Juh, číslo bloku 17103497 zo dňa 05.11.2019,

ktorý nadobudol právoplatnosť 05.11.2019, kedy sa dopustila priestupku proti majetku podľa § 50 ods. 1 Zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a bola jej uložená pokuta vo výške 20,- eur a tiež bola v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch pre taký čin odsúdená a to trestným rozkazom Okresného súdu Prešov sp. zn. 3T/13/2019 zo dňa 24.06.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 30.10.2019 a ktorým bola uznaná vinnou pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f), ods. 3 písm. b) Trestného zákona.

Za to jej bol podľa § 212 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 56 ods. 1, § 38 ods. 2, § 36 písm. l), § 37 písm. m) Trestného zákona uložený peňažný trest vo výške 400,- eur, pričom podľa § 56 ods. 3 Trestného zákona bolo povolené obžalovanej zaplatiť uložený peňažný trest v desiatich po sebe idúcich mesačných splátkach po 40,- eur.

Súčasne podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, bol ustanovený náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 mesiacov.

Proti výroku o treste uvedeného rozsudku, ako aj čo do neuloženia ochranného opatrenia, podal prokurátor ihneď po vyhlásení rozsudku odvolanie, ktoré neskôr aj písomne odôvodnil. Uviedol, že úvahy súdu pri ukladaní trestu, resp. neuložení ochranného opatrenia nepovažuje za správne. Považuje za potrebné zdôrazniť, že obžalovaná T. D. bola doteraz od roku 2011 celkovo 8-krát odsúdená, pričom vždy išlo o opakované krádeže, teda totožnú trestnú činnosť, než za akú je obžalovaná aj v tejto veci. Je podľa neho zjavné, že skoršie odsúdenia, kedy jej bola opakovane daná možnosť nápravy svojho spoločensky škodlivého spôsobu života, nemali u nej žiadny želaný výsledok. Má zato, že toto konštatovanie platí rovnako aj vo vzťahu k skôr uloženému ochrannému opatreniu - ambulantnému ochrannému liečeniu, uloženému rozsudkom sp. zn. 33T/89/19, právoplatným 16.februára 2018, po ktorom obžalovaná vzápätí, a to dňa 18.apríla 2018, následne potom aj 18. novembra 2018, spáchala rovnaký trestný čin. Nie je mu zrejmé, prečo sú sudy voči obžalovanej benevolentné do takej miery, že sa doslova bránia uloženiu nepodmienečného trestu odňatia slobody, ani prečo jej súd v tomto konaní neuložil aspoň ochranné liečenie ústavnou formou (pokiaľ jej už nechcel uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody), ktoré by jej zamedzilo v páchaní trestnej činnosti. Argumenty, že išlo o zanedbateľnú hodnotu odcudzených vecí, je irelevantný z hľadiska typológie trestnej činnosti obžalovanej. Rovnako podľa neho neobstojí argument o nepravdivých epizódach v páchaní trestnej činnosti obžalovanou, ani argument, že pomáha dcére pri starostlivosti o vnučku. Z uvedených dôvodov považuje napadnutý rozsudok vo výroku o treste a vo vzťahu k neuloženiu ochranného opatrenia obžalovanej T. D. za nezákonný, uložený trest za neprimerane mierny a neuloženie ochranného opatrenia za nedôvodné. Preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil v časti o uložení trestu obžalovanej a aby vrátil v tejto časti vec okresnému súdu na opätovné prejednanie a rozhodnutie alebo aby rozhodol sám o uložení nepodmienečného trestu odňatia slobody, prípadne aby pri podmienenom odložení trestu odňatia slobody nariadil obžalovanej ochranné liečenie ústavou formou.

Obžalovaná sa k odvolaniu prokurátora prostredníctvom svojho obhajcu vyjadrila. Odvolanie prokurátora nepovažuje za dôvodné. V plnom rozsahu sa stotožňuje s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie zo dňa 08.06.2021 a jeho odôvodnením, kde súd podrobne, relevantne, preskúmateľne a logicky zdôvodnil prečo jej uložil peňažný trest a prečo jej neuložil nepodmienečný trest odňatia slobody a ani ochranné liečenie ústavnou formou. Obhajoba už v záverečnej reči poukázala na to, že v prípade jej skutkov išlo vždy o drobné krádeže, za ktoré bola priestupkovo postihnutá alebo odsúdená, pričom všetky uložené sankcie v priestupkovom konaní uhradila a v prípade trestných činov sa u prvých piatich na ňu hľadí akoby nebola odsúdená. Za najdôležitejšie považuje uviesť, že nikdy nebol v jej konaní zistený zištný úmysel a ani ona takýto úmysel nikdy nemala, skutkov sa dopúšťala nekontrolovane (v danom stave si situáciu neuvedomovala, bola akoby v „inom svete“, akoby bola „inou osobou“, nie ňou samou) a aj v situácii, keď mala pri sebe dostatok finančných prostriedkov na kúpu ukradnutého tovaru, ktorý bol zväčša v nepatrnnej hodnote a tento aj takmer vždy do obchodu vrátila. Jej konanie je charakterizované znalkyňou ako patologické kradnutie (kleptománia), o čom svedčí aj rovnaký (podobný) spôsob spáchania jednotlivých skutkov (modus operandi). Znaky kleptománie opisované znalkyňou F.. K. G. plne zodpovedajú prejavom jej správania. Poukázala na závery jednak znaleckého posudku č. 137/2020, ako aj doplnku č. 1 k nemu, kde je konštatovaný predpoklad, že individuálnym prístupom zo strany psychológa (individuálnou psychodynamickou psychoterapiou) by mohol byť dosiahnutý účel liečby, pričom začala navštevovať psychologičku (X.. V.) a tvrdí, že od 15.02.2020, teda odo dňa žalovaného skutku sa nedopustila žiadneho protiprávneho ani obdobného

konania a odvtedy vedie riadny a usporiadaný život. Podľa jej názoru prokurátor úplne ignoruje závery znaleckého dokazovania (možnosť liečiť poruchu v prípade spolupráce pacienta a negatívny vplyv na jej psychický stav pri uložení nepodmienečného trestu odňatia slobody) a poukázala na páchanie trestných činov v roku 2018, teda pred tromi rokmi, čo je neaktuálne. Podľa nej prokurátor tiež nijako nevyhodnocuje skutočnosť, že vlastnou iniciatívou a aktivitou v poslednom období vykonala dôležité a potrebné kroky k náprave a liečeniu, pričom tieto zjavne plnia svoj účel. Preto je nadbytočnou potreba uloženia ochranného liečenia ústavnou formou. Cielene prestala navštevovať obchodné centrá a obchody ako také, aby vylúčila ich vplyv na svoje konanie, najmä vznik nutkania kradnúť, teda možné riziká jej prípadnej protiprávnej činnosti v dôsledku jej ochorenia. Jej dcéra je slobodnou matkou a počas výkonu jej práce sa stará o jej dcéru, teda o svoju vnučku, pričom nedávno sa synovi tiež narodila dcéra (druhá vnučka), kde ako babka bude tiež vypomáhať so starostlivosťou o ňu. V prípade obmedzenia slobody, či už trestom alebo ochranným liečením by došlo k zásahu nielen vo vzťahu k nej, ale aj vo vzťahu k jej blízkym osobám a rodine. Aj znalkyňa to neodporúčala vzhľadom na osobnostnú výbavu obžalovanej s tendenciami ku skratovému konaniu (opakované suicidálne - samovražedné tendencie v anamnéze). V tejto súvislosti si dovoľuje poukázať aj na jej ďalšie zdravotné problémy, a to vážne problémy so zrakom, operačne riešené ťažkosti so stavcami (11. a 12. stavec boli naštiepené a museli byť spojené titánovými klincami) a aktuálne rizikový nález na žalúdku, ktorý si vyžaduje operačné riešenie. Prípadné uloženie nepodmienečného trestu alebo ochranného liečenia by mohlo výrazne zhoršiť jej zdravotný stav. Uložený peňažný trest považuje za trest primeraný a zodpovedajúci, pričom ho bude riadne splácať ako jej to umožnil súd. Opakovane tvrdí, že od času spáchania skutku dňa 15.02.2020 sa už nedopustila žiadnej trestnej ani inej protiprávnej činnosti, vedie riadny život, ponaučením pre ňu je už aj samotné trestné konanie, kde s účasťou na hlavných pojednávaniach má spojený veľký stres. Preventívny a represívny účel trestu bude naplnený. Rozsudkom uložený peňažný trest, preto považuje za primeraný, adekvátny a individualizovaný na jej pomery a okolnosti prípadu. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti navrhla, aby odvolací súd odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Na základe podaného odvolania preskúmal krajský súd napadnutý rozsudok v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytkávané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku, a dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora je dôvodné.

Obžalovaná na hlavnom pojednávaní dňa 12.11.2020 urobila vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku o tom, že je vinná zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe a že svoje konanie úprimne ľutuje. Po tom, čo obžalovaná aj kladne odpovedala na otázky uvedené v ustanovení § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Tr. poriadku okresný súd postupom podľa § 257 ods. 7, 8 Tr. poriadku prijal jej vyhlásenie a vykonal len dôkazy súvisiace s výrokom o treste a o ochrannom liečení.

Po takto vykonanom dokazovaní, ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, prvostupňový súd zistil rovnovážny pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, keď zistil jednu poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písm. l) Tr. zákona, teda že sa obžalovaná priznala a trestný čin úprimne oľutovala, a jednu priťažujúcu okolnosť uvedenú v § 37 písm. m) Tr. zákona, teda že už bola za trestný čin odsúdená. Zhodnotil, že konanie obžalovanej je zavrhnúťhodné, avšak jej prípad sa vymyká bežnej majetkovej trestnej činnosti, pri ktorej páchatelia kradnú zo zisťných dôvodov a obohacujú sa na úkor iného, kým obžalovaná kradne preto, lebo sa nevie kontrolovať a odcudzené veci sú zanedbateľnej hodnoty. Poukázal tiež na znalecký posudok, v ktorom znalkyňa neodporučila trest odňatia slobody spojený s jeho výkonom, pretože tento by jej mohol ešte viac uškodiť. Vzhľadom na snahu obžalovanej po náprave jej psychického stavu a jej izolovanie sa od obchodov dospel prvostupňový súd k záveru, že na dosiahnutie účelu trestu je dostačujúci peňažný trest vo výške 400,- eur.

Podľa odvolacieho súdu však takýto záver účelu trestu, kritériám pre rozhodnutie o druhu a výmere trestu a ani vykonaným dôkazom nezodpovedá.

Vychádzajúc z ust. § 34 ods. 1 Tr. zákona, účelom trestu je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k

tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Trest nespojený s odňatím slobody, uložený prvostupňovým súdom v napadnutom rozsudku, uvedený účel trestu v žiadnom prípade plniť nemôže.

Predovšetkým treba zdôrazniť, že obžalovaná sa rovnakej trestnej činnosti dopustila od roku 2011 už po deviaty krát a priestupkov proti majetku sa v období rokov 2015-2021 dopustila desaťkrát. Za uvedené trestné činy jej vždy boli ukladané len tresty nespojené s odňatím slobody a za priestupky peňažné sankcie. Z už uvedeného množstva protiprávnych konaní a uložených sankcií je zrejmé, že obžalovanú od páchania trestnej činnosti sankcie nespojené s výkonom trestu odňatia slobody neodradili a nemali na ňu ani žiadny výchovný účinok.

Predmetného trestného činu sa dňa 15.02.2020 pritom dopustila nielen v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia trestným rozkazom Okresného súdu Prešov sp. zn. 3T/13/2019 z 24.06.2019, ale dokonca aj v priebehu trestného stíhania vo veci sp. zn. 1T/10/2020, v ktorej jej uznesenie o vznesení obvinenia bolo oznámené 22.08.2019.

Aj z týchto skutočností je nepochybné, že nie sú správne závery prvostupňového súdu o dosiahnutí výchovného účelu trestu len peňažným trestom, teda trestom nespojeným s odňatím slobody.

Pravdivé nie sú ani tvrdenia prvostupňového súdu a obhajoby, že od spáchania predmetného trestného činu už obžalovaná žije riadnym spôsobom života, protiprávnych konaní sa nedopúšťa a robí kroky k náprave. Aj po vyhlásení napadnutého rozsudku sa obžalovaná dňa 29.07.2021 dopustila priestupku proti majetku, keď bez poškodenia odcudzila tovar v hodnote 123,79 eur. Je teda zrejmé, že žiadne skutočne efektívne opatrenia, ktoré by viedli k predchádzaniu protiprávnej činnosti obžalovanej, táto nevykonala, hoci jej po predchádzajúcich opakovaných protiprávnych konaniach je známe aké protiprávne opatrenia v prípade kleptománie má podnikať (čo možno vyvodíť aj zo znaleckého posudku z odvetvia psychiatria).

Vo vzťahu ku kleptománii obžalovanej z doplnku znaleckého posudku z odvetvia psychiatria tiež vyplýva, že obžalovaná sa síce podrobuje nariadenému ochrannému psychiatrickému liečeniu, avšak toto svoj účel plní len formálne. Potvrďuje to aj páchanie rovnakej protiprávnej činnosti obžalovanou aj počas liečenia.

Naviac, zo znaleckého posudku z odvetvia psychiatria vyplýva, že v čase spáchania predmetného trestného činu sa nejednalo o prejavy kleptománie (na ktorú sa zamerl prvostupňový súd), ale že u obžalovanej bola prítomná závislosť od benzodiazepínov, čo potvrdil aj tím psychiatrov z psychiatrického oddelenia v Prešove, kde obžalovaná bola na druhý deň po skutku hospitalizovaná. Napriek zistenej závislosti od návykových liekov, tzv. benzodiazepínov, znalkyňa ochranné protitoxikomanické liečenie nedoporučovala, ale len preto, lebo pre nekritickosť obžalovanej k abúzu by nesplnilo svoj účel.

V prípade obžalovanej teda ide o špeciálnu recidivistku, so sklonom k majetkovej protiprávnej činnosti, u ktorej k náprave nevedli akékoľvek tresty, sankcie či opatrenia nespojené s obmedzením jej osobnej slobody.

Z toho možno dospieť k jednoznačnému záveru, že iný, než nepodmienečný trest odňatia slobody už u obžalovanej nemôže mať výchovný účinok a nemôže zabezpečiť ochranu spoločnosti pred opätovným páchaním trestnej činnosti obžalovanou.

Preto krajský súd na podklade odvolania prokurátora zrušil výrok o treste napadnutého rozsudku a vo veci sám rozhodol.

Pri rozhodovaní o treste odvolací súd v zmysle ust. § 34 ods. 4 Tr. zákona prihliadal najmä na spôsob spáchania činu a jeho následky, zavinenie, pohnútku, rovnovážny pomer jednej priťažujúcej okolnosti a jednej poľahčujúcej okolnosti a na osobu obžalovanej, jej pomery a možnosť jej nápravy.

Po zhodnotení všetkých skutočností odvolací súd dospel k záveru, že účel trestu je v prípade obžalovanej možné dosiahnuť trestom odňatia slobody na spodnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby vo výmere 6 mesiacov nepodmienečne.

Keďže obžalovaná trestný čin spáchala pod vplyvom návykovej látky a vzhľadom na jej zistenú závislosť na návykových liekoch odvolací súd podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zákona uložil aj ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou. Podľa odvolacieho súdu toto liečenie v kombinácii s nepodmienečným trestom odňatia slobody v prípade obžalovanej bude plniť svoj účel, pričom jeho úspešný priebeh pomôže obžalovanej do budúcnosti viesť opäť riadny život.

K obrane obžalovanej je potrebné dodať, že obžalovaná v čase páchania predmetného trestného činu (ale aj počas páchania predchádzajúcich a nasledujúcich protiprávných konaní) vedela o svojich zdravotných problémoch, o kleptománii či o potrebe pomôcť dcére v starostlivosti o vnučku, no ani to ju od trestnej činnosti neodradilo a nedonútilo ju vykonať skutočne efektívne opatrenia na jej predchádzanie. Nemôžu byť preto dôvodom pre opätovné uloženie trestu nespojeného s odňatím slobody.

Pokiaľ ide o spôsob výkonu trestu, keďže obžalovaná doposiaľ nebola vo výkone trestu odňatia slobody, tak ju podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona na výkon trestu odvolací súd zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Vzhľadom na tieto skutočnosti krajský súd jednomyseľne rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.